

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

8. Звіт Рахункової палати «Про результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів, виділених Генеральній прокуратурі України на здійснення прокурорсько-слідчої діяльності, підготовки та підвищення кваліфікації кадрів прокуратури» від 24.03.2020 № 7-2. URL: http://www.rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2020/7-2_2020/Zvit_7-2_2020.pdf (дата звернення: 10.05.2023).
9. Інформація про кількість вакантних та тимчасово вакантних посад прокурорів в органах прокуратури України (крім адміністративних) станом на 5–11 листопада 2021 року. URL: <https://kdkp.gov.ua/news/declaration/143> (дата звернення: 10.05.2023).

Ключові слова: прокуратура, кадровий склад, реформування прокуратури, кількість прокурорів, стажування в органах прокуратури, кадрове забезпечення в органах прокуратури.

Key words: prosecutor's office, personnel management in the prosecutor's office, prosecutor's office reform, prosecutor count, prosecutor's office internship, personnel structure.

НЕСТЕРЧУК ЛІЛІА ПЕТРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри організації судових, правоохоронних органів
та адвокатури*

ЛИСЕНКО АНГЕЛІНА ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач вищої освіти*

ЩОДО ПРОБЛЕМАТИКИ ПОНЯТТЯ НЕДЕРЖАВНОЇ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Охорона прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, державних та громадських підприємств, установ, організацій, а також створення умов для ефективного використання фізичними та юридичними особами своїх прав виступає одним з найпріоритетніших напрямків діяльності держави.

Стаття 3 Конституції України проголошує, що людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1].

На жаль, процеси еволюції та прогресії суспільства супроводжувалися й таким негативним фактором як розвиток злочинності, саме тому на перший план в сучасній державі вийшло здійснення та реалізація правоохоронної діяльності.

Прийнято вважати, що існує два види правоохоронної діяльності: державна і недержавна (приватна). Питання недержавної

правоохоронної діяльності у своїх наукових працях досліджували такі вчені як С. С. Юрко, М. В. Завальний, С. Г. Гаспарян, С. В. Краснокутський та інші.

У своєму дисертаційному дослідженні С. С. Юрко зазначає, що під недержавною правоохоронною діяльністю слід розуміти спеціалізовану діяльність інститутів громадянського суспільства з розшуку осіб, що переховуються від правосуддя, розкриття правопорушень, охорони фізичних і юридичних осіб, їх майна та громадського порядку від протиправних посягань шляхом застосування примусових заходів відповідно до встановленої законом процедури [2, с. 10].

Так, дійсно, здійснення правоохоронної діяльності може покладатися і на недержавних суб'єктів. Більш того, одним з головних напрямів державної політики в Україні є широке залучення громадськості до участі в державних справах загалом та в правоохоронній діяльності зокрема, що підтверджується положеннями статті 15 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» [3].

Вважаємо це не означає, що використання терміну «недержавна» для визначеного виду правоохоронної діяльності буде вірним з наукової точки зору.

Слід зазначити, що одним з «класичних» прикладів недержавної (приватної) правоохоронної діяльності, який можна зустріти в науковій літературі, виступає діяльність приватного охоронця особи. На доктринальному рівні пояснюється це приблизно наступним чином: така діяльність реалізується в інтересах лише однієї людини і спрямована на захист однієї окремо взятої одиниці суспільства, а не на захист загальних інтересів держави, саме тому вона носить недержавний (приватний) характер.

Пропонуємо ще раз звернутися до положень статті 3 Конституції України, де чітко зазначено, що людина є найвищою цінністю, держава відповідає перед людиною за свою діяльність і головним обов'язком держави є утвердження та забезпечення прав і свобод людини.

Окрім вищенаведеного, постає питання: яким чином діяльність, що здійснюється в правовій державі, яка «сповідує» принципи верховенства права і законності, підкріплена положеннями нормативно-правових актів і дозвіл на здійснення якої через текст цих нормативно-правових актів надається державою, взагалі може бути недержавною?

Вважаємо це питання риторичним через очевидність відповіді. На нашу думку, замість терміну «недержавна правоохоронна діяльність» більш коректним буде використовувати термін «державна правоохоронна діяльність», що здійснюється недержавними суб'єктами».

До таких суб'єктів належать: 1) приватні охоронні підприємства; 2) служби безпеки підприємств; 3) громадські формування з охорони громадського порядку та державного кордону; 4) громадські помічники правоохоронних органів та інші індивідуально – правові форми сприяння правоохоронним органам.

Окрім цього, для даного виду правоохоронної діяльності притаманний ряд специфічних ознак, зокрема до них належать наступні: 1) здійснюється недержавними суб'єктами, від імені клієнта або громади;

2) носить переважно договірний характер; 3) обмежена у застосуванні заходів юридичного впливу та відповідальності; 4) здійснюється суб'єктами, що не виступають від імені держави, не є її повноважними офіційними представниками.

Отже, враховуючи вищезазначене, хочемо ще раз наголосити, що ефективна і якісна реалізація правоохоронної діяльності має надзвичайне значення для функціонування будь-якої держави. Адже вона спрямована на найголовніше – охорону прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб.

Констатуючи той беззаперечний факт, що правоохоронна діяльність окрім правоохоронних органів здійснюється також і суб'єктами, які не виступають офіційними представниками держави, але своїми діями реалізують засади її конституційного ладу, пропонуємо замість терміну «недержавна правоохоронна діяльність» використовувати термін «державна правоохоронна діяльність, що здійснюється недержавними суб'єктами». Вважаємо таке формулювання більш коректним з наукової точки зору.

Список використаних джерел:

1. Конституція України, прийнята на V сесії Верховної Ради України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Юрко С. С. Недержавна охоронна і правоохоронна діяльність в Україні : автореф. дис. ... канд. юр. наук : 12.00.10. Одеса, 2017. 21 с.
3. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон України від 22.06.2000 № 1835-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 40. Ст. 338.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, приватна правоохоронна діяльність, недержавна охоронна діяльність, правоохоронні органи, найпріоритетніших напрямків діяльності держави, недержавні суб'єкти, приватні охоронні підприємства.

Key words: law enforcement activities, private law enforcement activities, non-state security activities, law enforcement agencies, the most priority areas of state activity, non-state entities, private security companies.

ЗУБРИЦЬКИЙ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСАНДРОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів
та адвокатури, адвокат*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕЄСТРУ ДИСЦИПЛІНАРНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ЩОДО АДВОКАТІВ

Інститут адвокатури є ключовим елементом розвитку демократії та правової держави у країні. Діяльність адвокатів не обмежується лише наданням професійної правничої допомоги, а включає в себе також роботу органів адвокатського самоврядування, зокрема, в частині

Кісліцина Ірина Олександрівна До питання про роботу САП у період воєнного стану	128
Ковальчук Інна Сергіївна Особливості реалізації правозахисної діяльності органів прокуратури в умовах воєнного стану.	130
Кравченко Марина Олександрівна До питання корупційних правопорушень у судовій гілці влади	132
Кубаєнко Андрій Володимирович Ефективність діяльності правоохоронних органів: оцінка та аналіз за допомогою інформаційно-аналітичних засобів	134
Свида Олексій Георгійович Перспективи вдосконалення статусу Вищого антикорупційного суду.	138
Храпенко Олена Олегівна Адвокат і новітні технології	140
Чекмарьова Лариса Юріївна Підготовка клієнта до судового засідання: психолого-правовий аспект.	142
Курганський Олександр Валерійович Окремі аспекти кадрової роботи в органах прокуратури	146
Нестерчук Лілія Петрівна, Лисенко Ангеліна Володимирівна Щодо проблематики поняття недержавної правоохоронної діяльності	149
Зубрицький Олександр Олександрович Проблемні питання запровадження функціонування реєстру дисциплінарних проваджень щодо адвокатів	151
Kondrych Vasyl Criteria for prospective candidates seeking the position of judge in the Supreme anti-corruption court	154
Орленко Артем Ігорович Про визначення поняття адміністративного суду в національній правовій доктрині	157
Чорний Максим Михайлович Окремі питання організації прокурорського нагляду при розслідуванні кримінальних правопорушень слідчими Державного бюро розслідувань	159
Щербатий Роман Романович Щодо проблеми кадрового дефіциту в системі судоустрою України	162